

POSTANOWIENIE Z DNIA 30 WRZEŚNIA 2010 R.

I KZP 14/10

Przepis art. 575 § 1 k.p.k. rozumieć należy w ten sposób, że w sytuacji, w której zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego, z chwilą wydania takiego wyroku, poprzedni wyrok łączny traci moc w całości, bez względu na zakres różnic w treści obu wyroków i bez względu na to ile kar łącznych wymierzono w poprzednim wyroku łącznym.

Przewodniczący: sędzia SN R. Malarski.

Sędziowie SN: T. Artymiuk, M. Laskowski (sprawozdawca).

Prokurator Prokuratury Generalnej: B. Mik.

Sąd Najwyższy w sprawie skazanego Zbigniewa B. o wydanie wyroku łącznego, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 września 2010 r., przedstawionego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przez Sąd Okręgowy w O., postanowieniem z dnia 14 maja 2010 r., zagadnienia prawnego wymagającego zasadniczej wykładni ustawy:

„Czy użyty w art. 575 § 1 k.p.k. termin „wyrok łączny” odnosi się do wyroku rozumianego jako orzeczenie, czy też jego części wyznaczonej granicami zbiegu realnego przestępstw, warunkującego jedną karę łączną orzekaną na podstawie art. 85 k.k.?”

p o s t a n o w i ł odmówić podjęcia uchwały.

UZASADNIENIE

Przedstawione Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne powstało w następującej sytuacji procesowej.

Sąd Rejonowy w L. w wyroku łącznym z dnia 15 stycznia 2007 r., wydanym po rozpoznaniu wniosku skazanego Zbigniewa B. połączył kary wymierzone skazanemu następującymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w B. z dnia 12 lutego 2003 r., II K 534/02, którym skazany został za przestępstwo popełnione w dniu 3 września 2002 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
2. Sądu Rejonowego w B. z dnia 30 maja 2003 r., II K 60/03, którym skazany został za przestępstwo popełnione w dniach 1 października 2002 r. i 10 października 2002 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzył karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Tym samym wyrokiem łącznym sąd połączył kary wymierzone Zbigniewowi B. wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w L. z dnia 24 sierpnia 2005 r., II K 380/05, którym skazany został za czyn popełniony w dniu 20 kwietnia 2005 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
2. Sądu Rejonowego w L. z dnia 18 sierpnia 2006 r., II K 61/06, którym skazany został za przestępstwo popełnione w dniu 3 sierpnia 2005 r. na karę 3 lat pozbawienia wolności i wymierzył drugą w tym wyroku karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy w L. w omawianym wyroku łącznym umorzył jednocześnie na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w sprawie wydania wyroku łącznego w odniesieniu do następujących wyroków skazujących Zbigniewa B.:

1. Sądu Rejonowego w B. z dnia 18 września 2003 r., VI K 342/03, za czyny popełnione w kwietniu 2003 r. i w dniu 3 maja 2003 r.,

2. Sądu Rejonowego w B. z dnia 22 czerwca 2004 r., II K 212/04, za czyn popełniony od dnia 10 kwietnia 2003 r. do dnia 1 czerwca 2004 r.,
3. Sądu Rejonowego w L. z dnia 24 października 2005 r., II K 466/05, za czyn popełniony w dniu 6 kwietnia 2005 r.,
4. Sądu Rejonowego w L. z dnia 12 kwietnia 2006 r., II K 874/05, za czyn popełniony w dniu 6 października 2005 r.

Sąd uznał, że w odniesieniu do wymienionych czterech wyroków nie zachodzą warunki przewidziane w art. 85 k.k., pozwalające na wymierzenie skazanemu kary łącznej.

W dniu 7 marca 2007 r. skazany Zbigniew B. złożył kolejny wniosek o wydanie wyroku łącznego, w którym wskazał, jako mające podlegać połączeniu wszystkie wymienione powyżej wyroki Sądu Rejonowego w L. i Sądu Rejonowego w B. – razem 8 wyroków. Sąd Rejonowy w L. postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2007 r., II K 171/07, umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, uznając, iż w sprawie skazanego zapadł już w dniu 15 stycznia 2007 r. opisany na wstępie wyrok łączny, II K 568/06, i ponowne orzekanie w odniesieniu do tych samych, wskazanych we wniosku wyroków jest niedopuszczalne.

Po rozpoznaniu zażalenia skazanego, Sąd Okręgowy w O. postanowieniem z dnia 14 grudnia 2007 r., VII Kz 917/07, uchylił postanowienie o umorzeniu postępowania, wskazując, iż z danych o karalności Zbigniewa B. wynika, że został on skazany dziewięciokrotnie i przed wydaniem orzeczenia w kwestii wyroku łącznego należy poddać analizie wszystkie dziewięć skazań. Sprawę przekazano Sądowi Rejonowemu w L. do ponownego rozpoznania.

Sąd ten w dniu 12 marca 2008 r., II K 780/07, wydał kolejny wyrok łączny, w którym połączył kary pozbawienia wolności wymierzone Zbigniewowi B. następującymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w L. z dnia 12 kwietnia 2006 r., II K 874/05, w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy, za czyn popełniony w dniu 6 października 2005 r.,
2. Sądu Rejonowego w L. z dnia 18 sierpnia 2006 r., II K 61/06, w wymiarze 3 lat pozbawienia wolności, za czyn popełniony w dniu 3 sierpnia 2005 r.

i wymierzył karę łączną 5 lat pozbawienia wolności. W odniesieniu do pozostałych wyroków skazujących Zbigniewa B. sąd umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Z treści wyroku wynika, że sąd poddał ocenie osiem wyroków Sądów Rejonowych w L. i B., wymienionych na wstępie oraz dziewięć – wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 8 marca 2006 r., II W 217/05, skazujący za wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. na karę 10 dni aresztu. Wyrok łączny z dnia 12 marca 2008 r. nie został zaskarżony.

W dniu 6 stycznia 2010 r. do Sądu Rejonowego w L. wpłynął kolejny wniosek Zbigniewa B. o wydanie wyroku łącznego w odniesieniu do dziewięciu prawomocnych wyroków skazujących, wymienionych w wyroku łącznym wydanym w dniu 12 marca 2008 r., II K 780/07. Postanowieniem z dnia 15 marca 2010 r., II K 7/10, sąd ten umorzył postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., uznając, że wszystkie wyroki skazujące Zbigniewa B. stanowiły już przedmiot rozstrzygnięcia sądu wydającego wyrok łączny w sprawie II K 780/07 i brak podstaw do ponownego orzekania wobec tożsamości podmiotowej i przedmiotowej postępowania. Zbigniew B. złożył zażalenie na to postanowienie, domagając się wydania wyroku łącznego, który uwzględni wszystkie występujące w sprawie zbiegi realne pomiędzy poszczególnymi, przypisanymi skazanemu przestępstwami. Rozpoznając zażalenie Sąd Okręgowy w O. uznał, że wyłoniło się w sprawie zagadnienie prawne wymagające zasadniczej wykładni ustawy i zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozstrzygnięcie.

Sąd występujący na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego zauważył, że w pierwszym z omówionych wyroków łącznych z dnia 15 stycznia 2007 r. Sąd Rejonowy w L. wymierzył skazanemu dwie kary łączne. Drugi wyrok łączny – z dnia 12 marca 2008 r. ingerował w rozstrzygnięcie w zakresie stanowiącym podstawę wymierzenia tylko jednej z tych kar. Sąd odwoławczy nabrał w tej sytuacji wątpliwości, czy zgodnie z regułą wyrażoną w art. 575 § 1 k.p.k. wyrok łączny z dnia 12 marca 2008 r. spowodował utratę mocy wcześniej wydanego wyroku łącznego w całości, czy jedynie w odniesieniu do rozstrzygnięcia w przedmiocie jednej z orzeczonych kar łącznych. Sąd odwoławczy dostrzegł przy tym, że w wyroku łącznym z dnia 12 marca 2008 r. Sąd Rejonowy w L. nie wskazał podstawy umorzenia postępowania, co do nieobjętych połączeniem wyroków. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy w O. podkreślił, że w orzecznictwie spotyka się różne poglądy na tę kwestię oraz że odpowiedź na zadane pytanie wpłynie na treść rozstrzygnięcia w postępowaniu zażaleniowym.

Prokurator Generalny w stanowisku wyrażonym na piśmie wniósł o odmowę podjęcia uchwały. Prokurator podkreślił, że Sąd odwoławczy nie wykazał, aby przepis art. 575 § 1 k.p.k. był sformułowany w sposób wadliwy i niejasny, a nadto zauważył, że przedstawione zagadnienie nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia wniesionego zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie rozważenia wymaga, czy w sprawie spełnione zostały przesłanki do wystąpienia z tzw. „pytaniem prawnym” do Sądu Najwyższego.

Po pierwsze sądem uprawnionym do wystąpienia do Sądu Najwyższego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. jest jedynie sąd odwoławczy. Ten warunek jest niewątpliwie spełniony, Sąd Okręgowy w O. rozpoznaje bowiem zażalenie skazanego.

Po drugie, sposób rozstrzygnięcia przedstawionego zagadnienia decydować powinien o rozstrzygnięciu środka odwoławczego w danej sprawie. Innymi słowy, zadane pytanie wyłonić się musi podczas rozpoznawania środka odwoławczego i nie może mieć charakteru abstrakcyjnego. Zażalenie skazanego odnosi się do sytuacji procesowej wywołanej złożeniem przez niego wniosku o wydanie kolejnego wyroku łącznego obejmującego kary wymierzone wyrokami, które były już przedmiotem rozważań Sądu Rejonowego w L. wydającego wyrok łączny w dniu 12 marca 2008 r. Sąd Rejonowy uznał, iż brak podstaw do przyjęcia, że w sprawie zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego. Wszystkie wyroki skazujące Zbigniewa B. były bowiem analizowane w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego i żaden z nich nie uległ uchyleń ani zmianie. Przedmiotem rozważań Sądu odwoławczego jest w tej sytuacji odpowiedź na pytanie, czy możliwe jest rozpoznanie wniosku skazanego o wydanie wyroku łącznego, wniosku dotyczącego tej samej osoby i tych samych wyroków, które stanowiły przedmiot rozstrzygnięcia w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego zakończonym przez Sąd Rejonowy w L. wydaniem wyroku łącznego w dniu 12 marca 2008 r. Podlegające rozpoznaniu zażalenie skazanego kwestionuje wyrażony w zaskarżonym postanowieniu pogląd, że w sprawie tej zachodzi powaga rzeczy osądzonej, to jest przesłanka z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Kwestia występowania przesłanki *rei iudicatae* – powagi rzeczy osądzonej w odniesieniu do wyroku łącznego była wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego i nie wydaje się sporna. (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 listopada 2004 r., V KK 326/04, OSPr i Pr 2005, nr 7-8, poz. 15; z dnia 3 października 2005 r., V KK 151/05, OSPr i Pr – orzecznictwo 2006, nr 2, poz. 8; z dnia 21 maja 2008 r., V KK 147/08, R-OSNKW 2008, poz. 1135; z dnia 23 lipca 2008 r., V KK 142/08, R-OSNKW 2008, poz. 1529; z dnia 20 listopada 2008 r., V KK 347/08, R-OSNKW 2008 r., poz. 2345). Wyrok łączny staje się, jak każdy inny wyrok, prawo-

mocny i tylko spełnienie przesłanek wskazanych w art. 575 k.p.k. może spowodować utratę jego mocy. Jedynie zatem potrzeba dokonania zasadniczej wykładni tego przepisu mogłaby stanowić podstawę podjęcia uchwały przez Sąd Najwyższy.

Po trzecie, zagadnienie prawne przedstawiane przez sąd odwoławczy powinno wymagać dokonania zasadniczej wykładni ustawy. Zagadnienie to stanowić powinno istotny problem interpretacyjny dotyczący przepisu lub przepisów ustawy, które najczęściej są rozbieżnie rozumiane w praktyce orzeczniczej i literaturze. Związane jest to przeważnie z wadliwą lub niejasną redakcją przepisu, który może być interpretowany w różny, czasem przeciwstawny sposób. Podkreśla się przy tym, że sąd odwoławczy powinien zawsze podjąć próbę wyjaśnienia nasuwających się wątpliwości i dopiero wówczas, gdy nie jest w stanie ich rozwiązać, przedstawić zagadnienie Sądowi Najwyższemu. Innymi słowy, Sąd Najwyższy nie może zastępować sądów w dokonywaniu wszelkiej wykładni ustawy, a powinien jedynie dokonywać wykładni zasadniczej, to jest takiej, która ma charakter wyjątkowy, często precedensowy, odnoszący się do zagadnień dotąd niewyjaśnionych, budzących spory i kontrowersje (zob. R. A. Stefański: Instytucja pytań prawnych do Sądu Najwyższego w sprawach karnych, Kraków 2001 r., s. 253 – 257, 289 – 291 i cytowane tam orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz m.in. uchwała z dnia 19 sierpnia 1999 r., I KZP 23/99, OSNKW 1999 r., z. 9-10, poz. 50; postanowienie z dnia 26 stycznia 2007 r., I KZP 33/06, OSNKW 2007 r., z. 2, poz. 11; postanowienie z dnia 24 maja 2007 r., I KZP 10/07, OSNKW 2007 r., z. 6, poz. 47).

Proces ustalania znaczenia treści przepisu art. 575 § 1 k.p.k. wskazanego w przedstawionym zagadnieniu rozpocząć należy od dyrektyw językowych, to jest od ustalenia sensu danego wyrażenia poprzez analizę znaczenia poszczególnych słów (zob. P. Hofmański, S. Zabłocki: Elementy metodyki pracy sędziego w sprawach karnych, Kraków 2006, s. 220; L. Mo-

rawski: Wykładnia w orzecznictwie sądów, Toruń 2002, s. 115 – 117; M. Zieliński: Wykładnia prawa. Zasady. Reguły. Wskazówki, Warszawa 2002, s. 242 – 243). Wątpliwości sądu odwoławczego dotyczą przy tym zawartego w tym przepisie terminu „wyrok łączny” i jego odniesienie do pojęcia kary łącznej orzekanej w wyroku łącznym.

Stwierdzić należy, że ustawodawca konsekwentnie rozróżnia pojęcie prawa karnego materialnego – kary łącznej, o której mowa przede wszystkim w przepisach art. 85 – 88 k.k. i instytucję prawa procesowego, jaką jest wyrok łączny, któremu poświęcono Rozdział 60 Kodeksu postępowania karnego. Z treści art. 569 § 1 k.p.k. wynika, że warunkiem wydania wyroku łącznego jest między innymi zaistnienie przesłanek do orzeczenia kary łącznej, a więc wystąpienie realnego zbiegu przestępstw, o którym mowa w art. 85 k.k. W wyroku łącznym, w przypadku wystąpienia dwóch lub więcej zbiegów realnych, istnieje możliwość wymierzenia odpowiednio większej liczby kar łącznych. Brak podstaw do przyjęcia, aby w przepisach Kodeksu karnego i Kodeksu postępowania karnego znajdowały się przepisy rodzące wątpliwości co do zakresu znaczeń terminów „kara łączna” i „wyrok łączny”.

Przepisy art. 569 – 577 zgrupowane w Rozdziale 60 Kodeksu postępowania karnego dotyczą niewątpliwie wyroku łącznego i reguł postępowania w sprawie o wydanie takiego wyroku. Wskazany w przedstawionym zagadnieniu przepis art. 575 k.p.k. także niewątpliwie dotyczy wyroku łącznego. Wskazuje na to konsekwentnie stosowana przez ustawodawcę terminologia i usytuowanie przepisu w Kodeksie postępowania karnego w dziale grupującym postępowania po uprawomocnieniu się wyroku. Z treści art. 575 § 1 k.p.k. wynika, iż potrzeba wydania nowego wyroku łącznego powoduje, że z chwilą jego wydania poprzedni wyrok łączny traci moc. Odczytać z tego można wolę ustawodawcy, aby w odniesieniu do tego samego skazanego i tych samych wyroków jednostkowych stanowiących podstawę do wydania wyroku łącznego mógł być wydany tylko jeden wyrok

łączny. Z chwilą, gdy podstawa ta ulega zmianie bądź to przez uchylenie jednego z wyroków, bądź przez rozszerzenie katalogu przestępstw pozostających w zbiegu realnym i kar podlegających łączeniu, po wydaniu nowego wyroku łącznego, poprzednio wydany traci moc. Zostaje tym samym trwale wyeliminowany z obrotu prawnego. Pamiętać należy, że jedną z funkcji wyroku łącznego jest funkcja porządkująca. Przestępstwa objęte wyrokiem łącznym mogły być teoretycznie osądzone w toku jednego postępowania. Z różnych względów często tak się nie dzieje. Stąd też ustawodawca umożliwia w wyroku łącznym wymierzenie za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa jednej kary łącznej. Takiej kary, jaka mogłaby być wymierzona przez sąd, gdyby wszystkie te przestępstwa były osądzone w toku jednego postępowania. Sąd może wówczas ocenić należycie całość przestępnej działalności danej osoby i wymierzyć współmierną karę (zob. D. Kala: Postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, Toruń 2003, s. 28 – 29).

Treść przepisu art. 575 § 1 k.p.k. wprost odnosi się do wyroku łącznego, a nie do kary łącznej. O tym, że przepis ten dotyczy wyroku łącznego świadczy także właśnie porządkujący charakter wyroku łącznego. W przypadku odmiennego rozumienia tego przepisu, odnoszenia go do każdej z kar łącznych wymierzonych w wyroku łącznym, w obrocie prawnym mogłyby funkcjonować co najmniej dwa wyroki łączne wydane po zakończeniu postępowania, którego przedmiot stanowiły te same wyroki jednostkowe stanowiące podstawę wydania wyroku łącznego.

Ponadto zwrócić należy uwagę na treść art. 575 § 2 k.p.k. Ustawodawca podkreślił w nim, że uchylenie lub zmiana choćby jednego z wyroków stanowiących podstawę wyroku łącznego powoduje utratę mocy tego wyroku. Użycie słowa „choćby” wskazuje na wolę ustawodawcy co do tego, że zmiana nawet jednej z części składowych wyroku łącznego powoduje upadek – utratę mocy – całości. Stwierdzić zatem należy, że brak podstaw

do przyjęcia, iż wyrok łączny, w którym wymierzono kilka kar łącznych, to w rzeczywistości kompilacja kilku wyroków łącznych. Przeczyłoby to funkcji porządkującej wyroku łącznego i niweczyło możliwość oceny całokształtu przestępnych działań i zaniechań konkretnej osoby.

Tak więc, przepis art. 575 § 1 k.p.k. rozumieć należy w ten sposób, że w sytuacji, w której zachodzi potrzeba wydania nowego wyroku łącznego, z chwilą wydania takiego wyroku, poprzedni wyrok łączny traci moc w całości, bez względu na zakres różnic w treści obu wyroków i bez względu na to ile kar łącznych wymierzono w poprzednim wyroku łącznym.

Zauważyć przy tym trzeba, że w taki sposób rozumiano ten przepis w publikowanych orzeczeniach sądów apelacyjnych odnoszących się do takich samych konfiguracji procesowych, jak w przedstawionym zagadnieniu (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 lutego 2006 r., II Aka 26/06, KZS 2006, z. 7-8, poz. 158; postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 października 2008 r., II AKz 474/08, OSA 2009, nr 5, poz. 22; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 listopada 2009 r., II Aka 364/09, OSAW 2010, nr 1, poz. 170). Sąd przedstawiający zagadnienie prawne stwierdził, że „w orzecznictwie spotyka się różne poglądy na tę kwestię”, w innym miejscu uzasadnienia powołał się na „poglądy przeciwne, wyrażane w orzecznictwie Sądów Okręgowych”. Sąd Okręgowy w O. nie wskazał jednak konkretnych orzeczeń, ani publikacji tego rodzaju. Trudno w tej sytuacji zasadnie twierdzić, że przedstawione zagadnienie dotyczy kwestii rozbieżnie interpretowanej w judykaturze lub doktrynie. Obok jasnego brzmienia przepisu art. 575 § 1 k.p.k. stanowi to także argument przemawiający przeciwko podjęciu uchwały przez Sąd Najwyższy.

Podkreślić dodatkowo trzeba, że przepis art. 575 § 1 k.p.k. mówi o utracie mocy poprzedniego wyroku łącznego. Utrata mocy oznacza, że poprzednie połączenia kar ulegają rozwiązaniu i przy wydaniu nowego wyro-

ku łącznego podstawę rozstrzygnięcia stanowić będą kary jednostkowe, a nie kary łączne. Zwrócić przy tym należy uwagę na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 4 lipca 2007 r., V KK 419/06, OSNKW 2007, z. 10, poz. 74, stwierdzający, że każde kolejne postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego za podstawę orzekania kary łącznej przyjmuje wyłącznie kary wymierzone za poszczególne przestępstwa, z uwzględnieniem, że poprzednio orzeczone kara łączna utraciła moc (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2008 r., V KK 309/07, R-OSNKW 2008, poz. 21). Utrata mocy to pojęcie inne aniżeli uchylenie wyroku i o ile uchylenie może dotyczyć części orzeczenia, to utrata mocy oznacza eliminację wyroku w całości.

Dodatkowo, na tle faktów ujawnionych w sprawie stanowiącej przedmiot rozpoznania Sądu Okręgowego w O. zauważyć trzeba, że przepis art. 85 k.k. umożliwia orzeczenie kary łącznej jedynie wtedy, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, co do któregośkolwiek z tych przestępstw. Sąd orzeka wówczas karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Przepis ten nie daje podstaw do orzekania kary łącznej w przypadku zbiegu przestępstwa i wykroczenia. Brak także innej podstawy do orzeczenia takiej kary zarówno w Kodeksie karnym, jak i Kodeksie wykroczeń lub w jakiegokolwiek innej ustawie. Nadto kara aresztu i kara pozbawienia wolności nie są karami tego samego rodzaju, co jest kolejnym warunkiem orzeczenia kary łącznej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 kwietnia 1999 r., V KKN 13/99, OSNPr i Pr 1999, nr 9, poz. 20; z dnia 8 grudnia 2003 r., V KK 288/03, OSPr i Pr, nr 3, poz. 14; z dnia 26 czerwca 2007 r., II KK 115/07, R-OSNKW 2007, poz. 1425).

W tej sytuacji postanowienie Sądu Okręgowego w O. z dnia 14 grudnia 2007 r. uchylające postanowienie Sądu Rejonowego w L. o umorzeniu postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego i przekazujące

sprawę do ponownego rozpoznania ze wskazaniem, aby rozważyć kolejny dziewiąty wyrok skazujący Zbigniewa B. było błędne. Tym dziewiątym wyrokiem był bowiem wyrok skazujący za wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. Wyrok ten nie mógł zatem wpływać na prawidłowość rozstrzygnięcia w przedmiocie wyroku łącznego. W tym stanie rzeczy wydany w następstwie sprzecznego z prawem postanowienia Sądu Okręgowego w O. wyrok łączny z dnia 12 marca 2008 r. jest dotknięty uchybieniem z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Wydano go bowiem mimo istnienia ujemnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej. Wobec powyższego wydaje się konieczne zwrócenie się do uprawnionych podmiotów o rozważenie potrzeby wywiedzenia kasacji w trybie z art. 521 k.p.k. Odwołując się do wcześniejszych wywodów podkreślić przy tym trzeba, że nawet po ewentualnym uchyleniu wyroku łącznego z dnia 12 marca 2008 r. poprzednio wydany wyrok łączny z dnia 15 stycznia 2007 r. nie odzyska już mocy, kolejny wyrok łączny spowodował bowiem zgodnie z art. 575 § 1 k.p.k., że trwale utracił on moc (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2004 r., II KK 394/03, R-OSNKW 2004, poz. 1090).

Na marginesie dotychczasowych rozważań zauważyć można, że przepis art. 575 § 2 k.p.k. może znajdować odpowiednie zastosowanie do kary łącznej, ale w innej sytuacji procesowej aniżeli występująca w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w O. W przypadkach uchylenia zaskarżonych kasacją wyroków w części, Sąd Najwyższy kilkakrotnie stwierdził, że uchylenie wyroku co do jednego z kilku czynów przypisanych tym wyrokiem i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania powoduje, że *ex lege* rozwiązane zostaje orzeczenie o wymiarze kary łącznej zawarte w częściowo uchylonym wyroku. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd ponownie rozstrzygnąć musi kwestię wymiaru kary łącznej. W każdym z wyroków dotyczących tego zagadnienia Sąd Najwyższy wyraźnie podkreślał jednak, że przepis art. 575 dotyczy wyroku łącznego, a nie kary

łącznej i wyjątkowo tylko dopuszczał możliwość odpowiedniego stosowania tego przepisu w odniesieniu do kary łącznej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 listopada 2008 r., II KK 69/08, R-OSNKW 2008, poz. 2379; z dnia 26 listopada 2008 r., II KK 79/08, R-OSNKW 2008, poz. 2381; z dnia 10 czerwca 2009 r., II KK 1/09, R-OSNKW 2009, poz. 1300).

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej argumenty, Sąd Najwyższy postanowił odmówić podjęcia uchwały.